

СЛУЖБЕНИ ВОЈНИ ЛИСТ

БРОЈ 25

Београд, 23. октобар 2012.

ГОДИНА СХХХІ

Цена овог броја је 144,00 динара
Годишња претплата је 9.180,00 динара

403.

На основу члана 72. Закона о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др. закон и 104/09 – др. закон), министар одбране доноси

П Р А В И Л Н И К О МАТЕРИЈАЛНОЈ СТАНДАРДИЗАЦИЈИ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се организација, критеријуми, евиденција, инспекцијски надзор, као и начин вршења послова материјалне стандардизације и типизације производа и услуга, објеката и уређаја од посебног значаја за одбрану.

Члан 2.

Основни појмови који се користе у овом правилнику имају следећа значења:

1) **послови материјалне стандардизације** јесу планирање, израда, усвајање и доношење докумената стандардизације, њихово преиспитивање, измене и ревизија, унификација и типизација, усклађивање стандардизације у Министарству одбране и Војсци Србије са системом стандардизације Републике Србије и међународне стандардизације, примена и надзор над применом докумената стандардизације и праћење ефеката стандардизације;

2) **материјална стандардизација** је скуп координираних активности на доношењу докумената стандардизације у процесу развоја, испитивања, производње, набавке и експлоатације наоружања и војне опреме и других материјалних средстава;

3) **документа стандардизације** су стандарди одбране Републике Србије (СОРС), прописи о квалитету производа (ПКП), технички прописи у области одбране (ТПО) и сродни документи;

4) **стандард одбране** је документ који се односи на специфичне предмете за потребе одбране и садржи техничке спецификације или критеријуме којима се обезбеђује да материјал, производи, процеси или услуге одговарају намени;

5) **пропис о квалитету производа** је документ који садржи податке значајне за квалитет наоружања и војне опреме при истраживању, развоју, производњи, уговарању, испитивањима и квалитативном пријему;

6) **технички пропис у области одбране** је документ који се доноси за објекте, уређаје, постројења и за друге процесе, производе и услуге од интереса за систем одбране;

7) **сродни документи** су документи (техничка спецификација, технички извештај и упутство) који не испуњавају услове да буду донети као стандарди одбране;

8) **измена** докумената стандардизације значи мењање, додавање или брисање делова њиховог садржаја и стављање ван снаге;

9) **ревизија** (ново издање) јесте поступак преиспитивања докумената стандардизације (после пет година од дана доношења или претходног преиспитивања), ради њиховог усклађивања са техничким достигнућима;

10) **преиспитивање** представља поновну проверу стандарда одбране ради утврђивања да ли га треба поново потврдити, изменити или повући;

11) **типизација** је поступак у области стандардизације који доприноси рационалном смањивању претераних разноликости асортимана, димензија, квалитета материјала, полуфабриката и производа;

12) **унификација** је поступак у области стандардизације који доприноси редуковању разноликости делова исте или сличне намене, у складу са најновијим достигнућима науке и технике;

13) **заинтересована страна** је орган државне управе, привредно друштво, предузетник и друго правно или физичко лице које показује интерес за стандардизацију.

ІІ. ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВА МАТЕРИЈАЛНЕ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Члан 3.

Послове материјалне стандардизације у Министарству одбране и Војсци Србије, у складу са прописаним делокругом, обављају:

- 1) помоћник министра одбране за материјалне ресурсе;
- 2) Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију;
- 3) овлашћено тело у организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије;
- 4) радне групе за израду докумената стандардизације у области одбране;
- 5) комисије за стандарде одбране;
- 6) стручне комисије за усвајање прописа о квалитету производа.

1. Помоћник министра одбране за материјалне ресурсе

Члан 4.

Помоћник министра одбране за материјалне ресурсе у оквиру свог делокруга обавља следеће послове у области материјалне стандардизације:

- 1) одобрава годишњи план израде стандарда одбране и прописа о квалитету производа;
- 2) доноси акт о образовању комисија за стандарде одбране и стручних комисија за усвајање прописа о квалитету производа;
- 3) доноси решење о доношењу стандарда одбране и решење о доношењу прописа о квалитету производа;
- 4) успоставља сарадњу са министарством надлежним за послове стандардизације у планирању и изградњи система материјалне стандардизације од значаја за одбрану;
- 5) одређује представнике Министарства одбране и Војске Србије у комисијама за стандарде и телима, на захтев Института за стандардизацију Србије;
- 6) и друге послове из области стандардизације.

2. Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију

Члан 5.

Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију (у даљем тексту: Дирекција) у оквиру свог делокруга обавља следеће послове:

- 1) разматра и усваја предлоге за израду стандарда одбране и прописа о квалитету производа;
- 2) учествује у изради прописа из области материјалне стандардизације;
- 3) израђује предлог годишњег плана из области материјалне стандардизације и прати његово извршење;
- 4) предлаже састав комисија за стандарде одбране и стручне комисије за усвајање прописа о квалитету производа;
- 5) планира и организује послове у вези са утврђивањем стандарда одбране и прописа о квалитету производа;

- 6) оверава измене стандарда одбране и прописа о квалитету производа;
- 7) припрема одобрења за одступање од стандарда одбране и прописа о квалитету производа;
- 8) предлаже представнике организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије у комисије за стандарде и сродне документе при Институту за стандардизацију Србије;
- 9) води евиденцију и регистар, израђује каталоге и формира стандардотеку;
- 10) врши надзор над применом докумената стандардизације и предлаже одговарајуће мере;
- 11) даје тумачење објављених стандарда одбране и прописа о квалитету производа;
- 12) даје објашњења у вези са применом прописа из области материјалне стандардизације;
- 13) сарађује са Институтом за стандардизацију Србије у развоју материјалне стандардизације од значаја за одбрану.

Дирекција сарађује са Институтом за стандардизацију Србије на пословима стандардизације Републике Србије, а координира и рад представника организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије у комисијама за стандарде при Институту за стандардизацију Србије ради утврђивања српских стандарда и сродних докумената за предмете од посебног интереса за одбрану.

На позив Института за стандардизацију Србије, Дирекција предлаже представнике организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије у комисије за стандарде и сродне документе при Институту за стандардизацију Србије, као и стручна тела и органе Института.

3. Овлашћено тело у организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије

Члан 6.

Овлашћено тело у организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије (у даљем тексту: орган за стандардизацију) обавља послове стандардизације у оквиру својих надлежности прописаних овим правилником.

У организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије у којима не постоји орган за стандардизацију, послове стандардизације обављају друге уже унутрашње организационе јединице или појединци у оквиру својих редовних задатака.

Члан 7.

Орган за стандардизацију обавља следеће послове:

- 1) израђује предлог годишњег плана из области материјалне стандардизације и доставља Дирекцији;
- 2) разматра преднацрте и израђује нацрте стандарда одбране и учествује у изради прописа о квалитету производа;

3) израђује предлог за измену стандарда одбране и прописа о квалитету производа;

4) преиспитује стандарде одбране на захтев Дирекције;

5) разматра и обрађује захтеве за одступање од стандарда одбране и прописа о квалитету производа и доставља Дирекцији на даљи поступак;

6) разрађује активности у вези са реализацијом плана израде стандарда одбране и прописа о квалитету производа;

7) извештава Дирекцију о реализацији плана израде стандарда одбране и прописа о квалитету производа.

4. Радне групе за израду докумената стандардизације

Члан 8.

За припрему и израду стандарда одбране и прописа о квалитету производа, у организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије образују се радне групе за одређене стручне области.

Радне групе чине стручни представници организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије а, по потреби, и стручни представници привредних друштава и других правних лица која производе наоружање и војну опрему, изводе радове или врше услуге за потребе одбране (у даљем тексту: правна лица), као и стручни представници научноистраживачких и других организација ван Министарства одбране и Војске Србије.

У складу са међународним уговорима који се одnose на израду докумената стандардизације могу се образовати међународне радне групе из одређених стручних области.

5. Комисије за стандарде одбране

Члан 9.

Комисије за стандарде одбране су стручна тела која се образују по областима материјалне стандардизације ради усвајања, преиспитивања и повлачења стандарда одбране. Комисије за стандарде одбране образују се од стручних представника организационих јединица Министарства одбране и Војске Србије, правних лица, као и научноистраживачких и других организација ван Министарства одбране и Војске Србије.

Дирекција у сарадњи са организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије предлаже састав комисија за стандарде одбране, водећи рачуна о што већој заступљености заинтересованих страна. Предлог за образовање комисије за стандарде одбране могу поднети и организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије.

Чланство у комисији за стандарде не може се преносити или преузимати.

У раду комисија за стандарде одбране, по потреби, а на позив Дирекције, поред чланова комисија, могу учествовати и експерти за поједине специфичне области али без права одлучивања.

6. Стручне комисије за усвајање прописа о квалитету производа

Члан 10.

За усаглашавање и усвајање преднацрта, нацрта и коначног текста прописа о квалитету производа образују се стручне комисије састављене од свих учесника у развоју, производњи, изградњи, испитивању и контроли квалитета наоружања и војне опреме, објеката, уређаја и постројења.

III. КРИТЕРИЈУМИ И НАЧИН ВРШЕЊА ПОСЛОВА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И ТИПИЗАЦИЈЕ

Члан 11.

За производе, процесе и услуге специфичне за потребе одбране за које српски и други стандарди и технички прописи не одговарају потребама одбране, прописују се стандарди одбране, прописи о квалитету производа и технички прописи у области одбране.

1. Стандарди одбране

Члан 12.

За израду стандарда одбране као основа користе се достигнућа науке и праксе и српски и страни стандарди. Стандард одбране Републике Србије је стандард који је објавила Дирекција.

Предлог за израду стандарда одбране могу поднети комисије за стандарде одбране, организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије, као и друге заинтересоване стране.

Члан 13.

Стандарди одбране утврђују се за процесе, производе и услуге специфичне за потребе одбране, а нарочито за:

- 1) материјал, делове и склопове наоружања и војне опреме;
- 2) објекте, постројења и уређаје;
- 3) средства за заштиту материјала;
- 4) храну, кухињски прибор, предмете одевања и смештаја;
- 5) лекове и медицинску опрему;
- 6) софтвер;
- 7) геотопографске материјале и податке о простору;
- 8) методе и поступке испитивања и контроле.

Ознака стандарда одбране састоји се од: скраћенице СОРС, редног броја и године издавања (на при-

мер: СОРС ХХХХ/ХХ). Стандарду одбране одређује се степен тајности, у складу са прописима о тајности података.

Члан 14.

Стандардима одбране дефинишу се:

1) намена, својства и карактеристике квалитета производа, као што су:

- (1) облик, димензије и маса,
- (2) техничке, конструкционе, механичке, физичке, хемијске, електричне, акустичке, термичке и друге карактеристике,
- (3) својства средстава у погледу одржавања и експлоатације, енергетског обезбеђења, функционалности, поузданости, трајности, координатног система и положајне тачности и геотопографског простора итд.;

2) методе и поступци, као што су:

- (1) методе пројектовања и конструисања производа, наоружања и војне опреме, објеката и уређаја,
  - (2) поступци извођења радова на објектима,
  - (3) технолошки, радни и други поступци од посебног интереса за одбрану,
  - (4) поступци израде техничке и друге документације,
  - (5) поступци и начин обраде података,
  - (6) поступци узимања узорака и анализа састојака,
  - (7) методе и поступци контролисања и испитивања наоружања и војне опреме и њихових делова;
- 3) критеријуми за утврђивање и оцену квалитета;
- 4) начин декларисања, означавања, обележавања и паковања, као и начин транспортовања, складиштења и чувања наоружања и војне опреме;

5) елементи споразумевања и преношења информација, као што су:

- (1) изрази и дефиниције,
- (2) графички симболи,
- (3) словне ознаке и скраћенице,
- (4) шифре, картографски симболи и елементи садржаја топографских карата.

2. Прописи о квалитету производа

Члан 15.

За наоружање и војну опрему који се развијају, освајају и производе у складу са Правилником о опремању наоружањем и војном опремом за потребе Министарства одбране и Војске Србије, утврђују се прописи о квалитету производа. Прописи о квалитету производа садрже техничке и друге захтеве за наоружање и војну опрему, непосредно или позивањем на друге техничке прописе или стандарде.

Прописи о квалитету производа означавају се на следећи начин:

1) „Преднацрт ПКП“, редни број и година издавања (на пример: Преднацрт ПКП ХХХХ/ХХ);

2) „Нацрт ПКП“, редни број и година издавања (на пример: Нацрт ПКП ХХХХ/ХХ);

3) „ПКП“, редни број и година издавања (на пример: ПКП ХХХХ/ХХ).

Прописима о квалитету производа одређује се степен тајности, у складу са прописима о тајности података.

Члан 16.

Прописима о квалитету производа дефинишу се:

- 1) технички подаци о средствима или системима наоружања и војне опреме;
- 2) садржај средства или система наоружања и војне опреме;
- 3) припадајућа техничка документација;
- 4) захтеви квалитета средства или система наоружања и војне опреме;
- 5) методе испитивања и провере прописаних карактеристика и квалитета;
- 6) критеријуми за утврђивање и оцену квалитета средстава или система наоружања и војне опреме.

3. Технички прописи у области одбране

Члан 17.

Технички прописи у области одбране доносе се за објекте, уређаје, постројења и за друге процесе, производе и услуге од интереса за систем одбране, по поступку прописаном за доношење прописа о квалитету производа, уз одређене специфичности.

4. Планирање израде докумената стандардизације

Члан 18.

За израду стандарда одбране, прописа о квалитету производа и техничких прописа у области одбране доносе се годишњи и средњорочни планови у складу са прописом о планирању, програмирању, буџетирању и извршењу у Министарству одбране и Војсци Србије. Годишњи и средњорочни планови израде докумената стандардизације доносе се на основу годишњих и средњорочних планова истраживања, развоја и модернизације наоружања и војне опреме.

Средњорочним планом израде докумената стандардизације утврђују се основни циљеви, задаци и ресурси у Министарству одбране и Војсци Србије.

Годишњим планом израде докумената стандардизације одређују се и разрађују задаци из средњорочног плана и планирају потребна финансијска средства. Годишњи план обједињује и усаглашава Дирекција, а одобрава помоћник министра одбране за материјалне ресурсе.

За сложена средства наоружања и војне опреме, као што су: авиони, бродови, тенкови, артиљеријска

оруђа, ракете и слично доносе се посебни планови за израду стандарда одбране и прописа о квалитету производа, у складу са фазама развоја и производње тих средстава.

5. Израда, усвајање и доношење стандарда одбране

Члан 19.

Стандарди одбране израђују се на основу годишњег плана или по ванредно указаној потреби. Стандарди одбране израђују се у три фазе:

- 1) израда преднацрта;
- 2) израда нацрта;
- 3) усвајање и доношење стандарда одбране.

Предлоге за ванредну израду стандарда могу поднети организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије, комисије за стандарде одбране и друга правна лица.

Члан 20.

Преднацрт стандарда одбране израђује радна група или појединац и доставља органу за стандардизацију. Орган за стандардизацију разматра преднацрт, по потреби, уноси измене и допуне, израђује нацрт и доставља Дирекцији на даљи поступак.

Дирекција доставља нацрт на анкету – мишљење организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије, правним лицима и другим заинтересованим странама. Истовремено, Дирекција нацрт стандарда доставља и надлежној комисији за стандарде одбране.

Члан 21.

Након спроведене анкете, комисија за стандарде одбране разматра нацрт и примедбе и предлоге на нацрт, утврђује коначан текст и усваја стандард одбране. Када комисија за стандарде одбране усвоји стандард одбране доноси закључак о усвајању стандарда одбране.

Уколико комисија за стандарде одбране утврди да су неопходне измене и допуне нацрта, враћа га на дораду или поновну израду.

Дирекција врши редакцију и унификацију усвојеног стандарда одбране, без права на суштинске измене и припрема решење за доношење стандарда одбране и објављивање у „Службеном војном листу“.

6. Израда, усвајање и доношење прописа о квалитету производа

Члан 22.

Прописи о квалитету производа израђују се у три фазе:

- 1) преднацрт ПКП;
- 2) нацрт ПКП;
- 3) ПКП.

Члан 23.

Преднацрт прописа о квалитету производа служи за пријем и испитивање прототипа или прототипске партије наоружања и војне опреме, који мора бити усаглашен са постављеним тактичко-техничким захтевима. Предлог преднацрта прописа о квалитету производа израђује носилац развоја наоружања и војне опреме у току развоја прототипа или прототипске партије и доставља Дирекцији.

Дирекција у року од 15 дана образује стручну комисију за усвајање преднацрта прописа о квалитету производа чији су чланови представници организационих јединица Министарства одбране, Војске Србије и заинтересованих страна.

Стручна комисија усаглашава предлог преднацрта прописа о квалитету производа и доноси закључак о усвајању преднацрта прописа о квалитету производа. Преднацрт прописа о квалитету производа оверава Дирекција.

Члан 24.

После завршног испитивања и доношења решења о усвајању у наоружање односно опрему прототипа или прототипске партије, носилац развоја или произвођач нулте серије, узимајући у обзир све примедбе на преднацрт, израђује предлог нацрта прописа о квалитету производа и доставља Дирекцији.

Стручна комисија усаглашава предлог нацрта прописа о квалитету производа и доноси закључак о усвајању нацрта. Нацрт прописа о квалитету производа оверава Дирекција.

Оверен нацрт прописа о квалитету производа служи за испитивање и пријем наоружања и војне опреме из нулте серије.

Члан 25.

После завршног испитивања и доношења решења о пријему нулте серије, носилац развоја или произвођач наоружања и војне опреме, узимајући у обзир све примедбе на нацрт прописа о квалитету производа, израђује предлог прописа о квалитету производа за серијску производњу.

Стручна комисија усаглашава предлог прописа о квалитету производа и доноси закључак о усвајању прописа о квалитету производа. Помоћник министра одбране за материјалне ресурсе, на предлог Дирекције, доноси решење о доношењу прописа о квалитету производа.

Пропис о квалитету производа служи за испитивање и пријем наоружања и војне опреме из серијске производње.

Члан 26.

Уколико се не усагласе сви елементи у преднацрту и нацрту прописа о квалитету производа и пропису о квалитету производа, на предлог Дирекције, по-

моћник министра одбране за материјалне ресурсе образује арбитражну комисију која разматра неусаглашености и предлаже решење.

7. Објављивање, регистровање, штампање и дистрибуција стандарда одбране и прописа о квалитету производа

Члан 27.

Стандарди одбране и прописи о квалитету производа доносе се и објављују на српском језику и писму, у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма. Стандарде одбране и прописе о квалитету производа објављује и доставља Дирекција као посебна издања у штампаном односно у електронском облику. О донетим стандардима одбране, Дирекција обавештава све кориснике и заинтересоване стране.

Умножавање у целини или делимично, као и дистрибуција стандарда одбране дозвољени су само уз сагласност Дирекције. Приступ стандардима одбране могућ је и преко интранет окружења система одбране.

Члан 28.

Решење о доношењу стандарда одбране објављује се у „Службеном војном листу“, а решење о доношењу прописа о квалитету производа уписује се у Регистар донетих и објављених стандарда одбране и прописа о квалитету производа. Решење о доношењу стандарда одбране који су означени степеном тајности: „ПОВЕРЉИВО“ не објављује се у „Службеном војном листу“ већ се заинтересоване стране о томе непосредно обавештавају.

О стандардима одбране и прописима о квалитету производа у поступку њиховог утврђивања и регистру донетих и објављених стандарда одбране и прописа о квалитету производа, Дирекција води евиденцију.

Стандарде одбране и прописе о квалитету производа дистрибуира Дирекција у штампаном или електронском облику, у складу са прописима о тајности података.

8. Преиспитивање, ревизија, измене и стављање ван снаге стандарда одбране и прописа о квалитету производа

Члан 29.

Стандарди одбране се преиспитују у редовном поступку, после пет година од дана доношења или претходног преиспитивања, ради њиховог усклађивања са техничким достигнућима.

Дирекција израђује преглед стандарда одбране којима је истекао рок из става 1. овог члана и доставља га носиоцима израде ради преиспитивања и разврставања у једну од ових група: остају на снази до следећег преиспитивања, за ревизију (ново издање) или стављање ван снаге. За стандарде одбране разврстане у

групу за ревизију, носилац израде планира ново издање, стављањем у предлог плана израде стандарда одбране за наредну годину.

Организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије и привредна друштва могу да поднесу предлог за измену или ревизију било којег стандарда одбране и пре истека времена из става 1. овог члана, ако закључе да је то неопходно.

Прописи о квалитету производа се не преиспитују у редовном поступку већ се планира и врши њихова ревизија када настану веће измене у конструкцији или захтевима квалитета наоружања и војне опреме, а стављају се ван снаге само ако су застарели.

Члан 30.

Организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије и привредна друштва, по потреби, могу покренути поступак за измену или ревизију стандарда одбране или прописа о квалитету производа, уз објашњење.

Стандарди одбране и прописи о квалитету производа могу се мењати или допуњавати највише пет пута, а ако се након тога укаже потреба за изменом или допуном врши се њихова ревизија.

9. Типизација и унификација

Члан 31.

Ради постизања одређених циљева, као што су: заменивост делова, смањење броја типова и употреба истих склопова и агрегата у наоружању и војној опреми, примењују се типизација и унификација.

Члан 32.

Тактички и технички носиоци разматрају потребе за типизацијом и унификацијом наоружања и војне опреме и њихових саставних делова, израђују годишњи план рада и одређују носиоце типизације и унификације.

Остали учесници у развоју и производњи наоружања и војне опреме користе типизирани и унифицирани делове и уређаје.

Члан 33.

За типизирана и унифицирана средства израђују се предлози докумената стандардизације који се достављају Дирекцији на даљи поступак.

10. Примена стандарда одбране, прописа о квалитету производа, српских стандарда и сродних докумената

Члан 34.

Стандарди одбране, прописи о квалитету производа, српски стандарди и сродни документи (технички пропис у области одбране, техничка спецификаци-

ја и упутство) примењују се у развоју, производњи, изградњи, набавци, испитивању, контроли квалитета, ремонту, транспорту и чувању наоружања и војне опреме, објеката, уређаја и постројења.

Члан 35.

У изузетним случајевима, на предлог Дирекције, помоћник министра одбране за материјалне ресурсе може да донесе решење о примени нацрта прописа о квалитету производа у серијској производњи.

Решењем из става 1. овог члана одређују се количина наоружања и војне опреме и време примене.

Образложен захтев за примену нацрта прописа о квалитету производа у серијској производњи, произвођач доставља Дирекцији која обезбеђује сагласност свих учесника у развоју, производњи, испитивању и контроли квалитета наоружања и војне опреме.

Члан 36.

Приликом уговарања развоја, производње, изградње, ремонта, радова и услуга за потребе система одбране, надлежна организациона јединица Министарства одбране и Војске Србије у уговору дефинише списак докумената стандардизације који ће се примењивати.

Сви учесници у изради техничке документације за предвиђене материјале, делове и склопове наоружања и војне опреме, као и методе испитивања и критеријуме за оцену квалитета користе стандарде из списка докумената стандардизације.

Члан 37.

Приликом овере техничке документације, надлежна организациона јединица Министарства одбране и Војске Србије односно одговорно лице обезбеђује да стручно лице провери да ли је техничка документација сачињена у складу са стандардима одбране.

11. Примена страних стандарда

Члан 38.

Под страним стандардима подразумевају се међународни, европски, национални и војни стандарди других држава и документи стандардизације војних савеза.

Члан 39.

Када не постоје одговарајући стандарди одбране и српски стандарди, а носиоци развоја, испитивања, производње и изградње или орган за стандардизацију утврди да постоје страни стандарди који одговарају потребама одбране и неопходни су за развој, производњу и изградњу или одржавање наоружања и војне опреме, објеката, уређаја и постројења могу да пред-

ложе да се на основу ових стандарда донесу одговарајући стандарди одбране. Поступак преузимања страног стандарда је идентичан поступку доношења стандарда одбране.

Члан 40.

Приликом израде стандарда одбране и техничких прописа у области одбране могу се користити решења из страних стандарда, уколико она одговарају потребама и могућностима сопственог развоја, испитивања, производње и уградње наоружања и војне опреме, објеката, уређаја и постројења, уношењем појединих решења у стандарде одбране и техничке прописе у области одбране или позивањем на поједине одредбе односно стандарде у целини.

Члан 41.

Приликом израде техничке документације, носиоци развоја, производње и изградње могу бирати материјале, стандардне елементе, готове делове и склопове дефинисане страним стандардима, ако за њих не постоје стандарди одбране, српски и други стандарди и ако је то рационално с обзиром на могућности набавке и захтеве логистичке подршке.

Члан 42.

За наоружање и војну опрему који се освајају по лиценцијој документацији, стандарди одбране и прописи о квалитету производа утврђују се на начин који је предвиђен за наоружање и војну опрему из сопственог развоја.

12. Одступање од стандарда одбране и прописа о квалитету производа

Члан 43.

Од стандарда одбране и прописа о квалитету производа изузетно се може одступити на начин прописан овим правилником, ако се пре почетка производње за то прибави одговарајуће одобрење.

Члан 44.

Одобрење за одступање од стандарда одбране и прописа о квалитету производа које не утиче на испуњавање тактичко-техничких захтева даје Војна контрола квалитета.

Члан 45.

Одобрење за одступање од стандарда одбране и прописа о квалитету производа које утиче на испуњавање тактичко-техничких захтева, по образложеном захтеву правног лица, пре почетка производње, извођења

радова и вршења услуга, даје помоћник министра одбране за материјалне ресурсе, на предлог Дирекције.

Дирекција, по поднетом захтеву, прибавља сагласност тактичког носиоца и мишљење Војнотехничког института и Војне контроле квалитета.

13. Финансирање задатака материјалне стандардизације

Члан 46.

Организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије које обављају задатке из области материјалне стандардизације планирају за то потребна финансијска средства.

Дирекција планира финансијска средства за:

- 1) штампање и дистрибуцију стандарда одбране, прописа о квалитету производа, каталога, подзаконских прописа и других аката у штампаном и/или електронском облику;
- 2) стручне семинаре и усавршавања у земљи и иностранству;
- 3) набавку српских, страних и других стандарда, стручних часописа и стручне литературе за потребе система одбране;
- 4) превод страних стандарда.

IV. ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 47.

Стандардотека Дирекције садржи досијеа свих стандарда одбране и прописа о квалитету производа у штампаном и електронском облику, као и потребне српске, стране и друге стандарде који су од интереса за одбрану.

Стандардотеку Дирекције могу да користе запослени у организационим јединицама Министарства одбране и Војске Србије и привредним друштвима, у складу са прописима о тајности података.

На захтев заинтересованих страна, Дирекција даје обавештења о стандардима одбране и прописима о квалитету производа у области одбране на основу података из датотеке и каталога.

V. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 48.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог правилника врши Инспекторат одбране.

Члан 49.

Контролу примене стандарда одбране, прописа о квалитету производа у области одбране, сродних до-

кумената, српских и других стандарда код правних лица обавља Војна контрола квалитета.

Члан 50.

Носиоци развоја и производње који израђују техничку документацију за развој, производњу и ремонт наоружања и војне опреме односно за изградњу објеката, уређаја и постројења обезбеђују интерну контролу те документације у погледу примене стандарда одбране и техничких прописа у области одбране, српских и других стандарда и техничких прописа и оверавају је на начин прописан стандардима одбране.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Стандарди одбране и прописи о квалитету производа, који су донети пре ступања на снагу овог правилника остају на снази као стандарди одбране Републике Србије и прописи о квалитету производа.

Члан 52.

Дирекција ће формирати стандардотеку и датотеку стандарда одбране и прописа о квалитету производа у електронском облику, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 53.

У року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника, помоћник министра одбране за материјалне ресурсе донеће методологију о организовању и начину вршења послова у вези са стандардима одбране и прописима о квалитету производа у области одбране.

Члан 54.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о утврђивању стандарда одбране и техничких прописа у области одбране („Службени војни лист“, бр. 19/97 и 12/98).

Члан 55.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 26
17. октобра 2012. године
Београд

Министар одбране
Александар Вучић, с. р.

404.

На основу члана 4. став 5. и члана 18. став 1. тачка 11. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон), министар одбране доноси

О Д Л У К У
О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ВРСТАМА И СПЕЦИЈАЛНОСТИМА РОДОВА
И СЛУЖБИ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

1. У Одлуци о врстама и специјалностима родова и служби Војске Србије („Службени војни лист“, број 13/11), у тачки 2. подтачка 1) Пешадија мења се и гласи:

1) Пешадија

Врста	Специјалност
1	2
Стрељачка општа	Стрељачка
	Пушкомитраљеска
	Снајперска
	Митраљеска
Противоклопна	Ракетних бацача
	Противоклопно-ракетна вођена
Минобацачка	Нишанцијска
	Послужилачка
	Извиђачко-мерничка
	Рачуначка
Бацача граната	Нишанцијска
	Послужилачка
Војнополицијска	Криминалистичка
	Саобраћајна
	Противдиверзиона
Посебне намене	Извиђачка
	Диверзантска
	Падобранска
	Противтерористичка

Подтачка 7) Речне јединице мења се и гласи:

7) Речне јединице

Врста	Специјалност
1	2
Пловна средства	Бродарска – навигацијска
	Кормиларска
	Минска и противминска
	Оружна
Ронилачка	Лака
	Тешка
	Противминска
	Речно-диверзантска

2. У тачки 3. подтачка 3.1 алинеја 12) Музичка служба мења се и гласи:

12) Музичка служба

Врста	Специјалност
1	2
Диригентска	Оркестарска
	Хорска
Дувачки инструменти I	Обоа
	Флаута
	Пикола
	Фагот
	Кларинет
	Саксофон
Дувачки инструменти II	Труба
	Хорна
	Тромбон
	Тенор
	Баритон
	Сузафон
	Туба

Врста	Специјалност
1	2
Гудачки инструменти	Виолина
	Виола
	Виолончело
	Контрабас
Жичани инструменти	Харфа
	Гитара
Ударачки инструменти	Тимпан
	Ксилофон
	Вибрафон
	Маримба
	Комплет бубањ
	Чинеле
	Бас-бубањ
	Добош
Електрични инструменти	Електрична гитара
	Електрична бас-гитара
	Клавијатуре
Инструменти са диркама	Клавир
	Хармоника
Хорско-певачка	Сопран
	Алт
	Тенор
	Баритон
	Бас

Алинеја 13) Верска служба мења се и гласи:

13) Верска служба

Врста	Специјалност
1	2
Богослужбена	Православна
	Римокатоличка
	Протестантска
	Исламска
	Јеврејска

Врста	Специјалност
1	2
Помоћна	Православна
	Римокатоличка
	Протестантска
	Исламска
	Јеврејска

У подтачки 3.2 алинеја 2) Интендантска служба мења се и гласи:

2) Интендантска служба

Врста	Специјалност
1	2
Исхрана	Куварска
	Нутриционистичка
	Дијететичарска
	Посластичарска
	Пекарска
	Месарска
	Технолошка
Водообезбеђење	Хидролошка
	Техничка (за бушење бунара)
Пољопривредна	Ратарска
	Сточарска
	Цвећарско-вртларска
	Узгајивачка (дивљач и риба)
Шумарство и обрада дрвета	Шумарска
	Ловочуварска
	Столарска
Одевна	Дизајнерска
	Кројачка
	Технолошка
Обућа и предмети од коже	Обућарска
	Сарачка
	Технолошка

Врста	Специјалност
1	2
Економија, трговина, угоститељство и туризам	Аранжерска
	Конобарска
	Економска
	Трговачка
Услужна	Перачко-пеглерска
	Хемијско-чистачка
	Берберска
	Манипулативна
	Складишна
	Хигијеничарска

3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 27
17. октобра 2012. године
Београд

Министар одбране
Александар Вучић, с. р.

405.

На основу члана 29. Уредбе о начелима и критеријума за унутрашње уређење и систематизацију радних места у Министарству одбране („Службени гласник РС“, број 106/08), а у вези са чланом 3. Правилника о планирању, програмирању, буџетирању и извршењу у Министарству одбране и Војсци Србије („Службени војни лист“, број 9/11), министар одбране доноси

О Д Л У К У

О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ОБРАЗОВАЊУ САВЕТА ЗА ПЛАНИРАЊЕ ОДБРАНЕ

1. У Одлуци о образовању Савета за планирање одбране („Службени војни лист“, бр. 12/11 и 23/11) тачка 4. мења се и гласи:

„4. Председник Савета је помоћник министра одбране за политику одбране, а заменик председника је начелник Генералштаба Војске Србије.

Секретар Савета је руководилац унутрашње организационе јединице Министарства одбране надлежне за стратегијско планирање.“

2. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном војном листу“.

Р.в.п. бр. 28
17. октобра 2012. године
Београд

Министар одбране
Александар Вучић, с. р.

406.

У К А З број 1-34 ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ОД 8. ОКТОБРА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 135. тачка 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон)

п р о и з в о д и с е

у чин потпоручника обавештајне службе

заставник прве класе
МАТИЋ Мате ДЕЈАН.

Председник Републике
Томислав Николић, с. р.

407.

Н А Р Е Д Б А број 9-3 КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ ОД 17. ЈАНУАРА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 4. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 1. алинеја 2. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

старијем воднику прве класе атомско-биолошко-хемијске службе

МИЛЕНКОВИЋ Ратомира БРАТИСЛАВУ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

408.

Н А Р Е Д Б А број 9-28
КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ
ОД 30. АПРИЛА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 2. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 2. алинеја 4. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

санитетском капетану

ШУЛИЋ Илије ДУШАНУ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

409.

Н А Р Е Д Б А број 9-60
КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ
ОД 20. ЈУЛА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 4. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 1. алинеја 2. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

воднику телекомуникација

СРБЉАНОВИЋ Миленка НЕБОЈШИ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

410.

Н А Р Е Д Б А број 9-62
КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ
ОД 17. АВГУСТА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 2. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 2. алинеја 4. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

потпоручнику техничке службе

СПРЕЧАКОВИЋ Станоја МИЛАНУ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

411.

Н А Р Е Д Б А број 9-70
КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ
ОД 10. СЕПТЕМБРА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 2. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 2. алинеја 4. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

потпоручнику техничке службе

ТРАИЛОВИЋ Радише ДАНИЈЕЛУ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

412.

Н А Р Е Д Б А број 9-75
КОМАНДАНТА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ
ОД 25. СЕПТЕМБРА 2012. ГОДИНЕ

На основу члана 19. став 2. тачка 4. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10 – др. закон) и тачке 1. алинеја 2. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

заставнику прве класе музичке службе

ВЕЉКОВИЋ Дарка СЛОБОДАНУ.

К о м а н д а н т
генерал-мајор

Милан Мојсиловић, с. р.

413.

Н А Р Е Д Б А број 385-4
КОМАНДАНТА КОМАНДЕ ЗА ОБУКУ
ОД 5. ОКТОБРА 2012. ГОДИНЕ

На основу тачке 2. алинеја 4. Одлуке о преношењу овлашћења за решавање о стањима у служби и другим односима у служби у Војсци Србије („Службени војни лист“, број 39/09)

ПРЕСТАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА СЛУЖБА

санитетском поручнику

МИЛОСАВЉЕВИЋ Јовице МАРКУ.

К о м а н д а н т
бригадни генерал

Душан Стојановић, с. р.

С А Д Р Ж А Ј

	Страна		Страна
403. Правилник о материјалној стандардизацији у Министарству одбране и Војсци Србије .	545	409. Наредба бр. 9-60 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе под-официру	558
404. Одлука о изменама Одлуке о врстама и специјалностима родова и служби Војске Србије	553	410. Наредба бр. 9-62 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе официру	558
405. Одлука о измени Одлуке о образовању Савета за планирање одбране	557	411. Наредба бр. 9-70 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе официру	558
406. Указ бр. 1-34 председника Републике о произвођењу подофицира у чин официра	557	412. Наредба бр. 9-75 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе под-официру	558
407. Наредба бр. 9-3 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе под-официру	557	413. Наредба бр. 385-4 команданта Команде за обуку о престанку професионалне војне службе официру	558
408. Наредба бр. 9-28 команданта Копнене војске о престанку професионалне војне службе официру	558		

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
„Службени војни лист“, 11000 Београд, Бирчанинова 5
Главни и одговорни уредник Нада Сибинчић, проф.
Телефони: 011/3201-979 (23-979) и 011/3203-369 (32-369)
Телефон/факс: 011/3000-200
Штампа: Војна штампарија „Београд“, Београд, Ресавска 40б
